

**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
СПЕЦИАЛНОСТ "МЕДИЦИНА"
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН "МАГИСТЪР"
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ „МАГИСТЪР-ЛЕКАР“**

Квалификационната характеристика определя професионалното предназначение и възможностите за реализация на завършващите висше медицинско образование по „Медицина“ с образователно-квалификационна степен "магистър" и професионална квалификация – лекар, като основен документ при планиране, организиране и управление на учебния процес.

Специалност „Медицина“ е регулирана професия от професионално направление 7.1. Медицина, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт.

В Медицински факултет на Медицински Университет - Пловдив се подготвят студенти, които при завършване на висшето си образование получават образователно-квалификационна степен "магистър" по медицина с професионална квалификация – лекар. Обучението се провежда съгласно Закона за висшето образование и Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалност „Медицина“ за образователно-квалификационна степен „магистър“, които включват следните изисквания:

- образованието се придобива във Факултет по медицина на висше училище, получило акредитация по реда на Закона за висшето образование;
- обучението се провежда в редовна форма с продължителност 10 семестъра и 310 дни преддипломен стаж;
- единен образователен минимум за теоретическа и практическа подготовка с използване на система за натрупване и трансфер на кредити по ECTS;
- обучението завършва задължително с държавни изпити.

Обучението по медицина се провежда само в редовна форма и продължава 6 години, по учебен план, утвърден от Академичен съвет и учебни програми, утвърдени от Факултетния съвет. Те са изготвени съобразно Единните държавни изисквания (Постановление на МС №245 от 16.11.2005, обн., ДВ, бр. 94 от 25.11.2005 г., в сила от учебната 2006 - 2007 г., изм., бр.

95 от 29.11.2005 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. И доп., бр. 82 от 10.10.2006 г., бр. 87 от 7.10.2008 г.) и Европейските директиви 75 / 362 / ЕЕС и 75 / 363 / ЕЕС, които определят съдържанието на професионалната компетентност и видовете дейности, които трябва да може да извършва получилият университетска диплома ”магистър” с професионална квалификация – лекар.

Обучението по медицина е непрекъснат процес на овладяване на основните биологични, биохимични и физиологични процеси, протичащи в нормалните структури на човешкия организъм. На тази основа се изучават патологичните процеси в човешкия организъм. В интегралното мислене на лекаря тези процеси трябва да намерят синтетичен подход за прилагането на съответно лечение. Обучението по специалността “Медицина” осигурява: адекватни познания по задължителните учебни дисциплини за придобиване на професионална квалификация и усвояване на научните методи и принципите за измерване на биологичните функции, оценката на научно установени факти и анализа на данни; познания за връзката между здравето и физическата и социална среда на човека; познания за физическите и психическите болести и тяхната профилактика, диагноза и лечение, както и за възпроизводството на човека.

Изхождайки от тази концепция, учебният план и учебните програми са изградени върху принципа за взаимна обвързаност, интегрираност и последователност в натрупването на знания и умения при изучаването на организма на човека и болестните процеси, които го спхождат през целия му живот. В този смисъл фактологията на учебното съдържание е изградена по начин, който напълно съответства на образователната степен ”магистър”.

Обучението по специалността ”Медицина” се осъществява в три направления – фундаментална подготовка, специализирана теоретична подготовка и практическа лекарска подготовка.

При завършване на образованието си магистърът–лекар трябва да притежава фундаментални и специализирани медицински знания и умения за основните видове професионална дейност: диагностична, лечебна, профилактична, трудово-експертна и организационна. Тези професионални компетентности позволяват на завършилия магистър-лекар да работи самостоятелно в различните области и заведения на превантивната и клиничната медицина – практики за първична медицинска помощ, центрове за спешна медицинска помощ, медицински и диагностично-консултативни центрове, болници, инспекции за опазване и контрол на околната среда, здравно-осигурителни компании и др.

Професионалната компетентност на магистъра–лекар включва разнообразни фундаментални и специални знания и умения:

1. Фундаментални: биомедицински, медико-етични и социални знания

Магистърът-лекар трябва да знае:

- Йерархичните нива на структурната организация на човешкия организъм (молекулно, клетъчно, тъканно, органно, системно).
- Химичния състав и физико-химичните процеси в човешкия организъм.
- Пътищата и регулацията на обмяната на веществата и енергията на молекулно, клетъчно и организмово ниво.
- Генетичните структури и процесите на предаване на генетичната и епигенетична информация.
- Онтогенезата и филогенезата на човека.
- Биологичната, психичната и социалната страни на човешката същност и взаимната връзка с жизнената среда.
- Основните жизнени състояния на човека – здраве и болест.
- Природните и социалните детерминанти на здравето и болестта.
- Етиологията и механизмите на възникване на болестите.
- Класификацията на болестите.
- Етичните норми и морал на лекаря.
- Правата на пациентите.
- Комуникациите, информатиката и информационните системи в медицината и здравеопазването.
- Устройството и дейността на системата на здравеопазването.

Фундаменталните знания са задължителна основа, върху която чрез специална подготовка се добавят специфични медицински знания, които оформят профила на медицинската професия.

2. Специални медицински знания

Магистърът-лекар трябва да знае:

- Методите и технологиите на промоция на здравето.
- Технологиите и средствата за профилактика на болестите.
- Медицинските комуникационни техники.
- Общите и специални методи за изследване на здравите и болните лица.
- Основни познания за нормалната и патологична бременност и раждане
- Клиничната картина на болестите, засягащи всички органи и системи на човешкия организъм.

- Да изготвя диференциално-диагностичен план чрез използване и детайлно познаване на методологията и технологията на съвременните диагностични методи (общи и специални методи за изследване на болните);
- Да разграничава клиничната картина на душевните болести от нормата.
- Методологията и технологията на медицинската консултация в извънболничната помощ и визитацията в болничната помощ.
- Лекарствените средства и механизма на тяхното действие.
- Поведението и лечението при застрашаващи живота състояния.
- Консервативното и оперативното лечение на болестите.
- Консенсуси за лечение на социалнозначимите и хроничните заболявания;
- Рехабилитацията на болестно увредените функции.
- Принципи на медицинската етика, медицинската психология и деонтология;

Освен фундаменталните и специални медицински знания, магистърът–лекар трябва да притежава различни по вид и характер способности и умения, които да му позволяват да извършва различни дейности, включени в съдържанието на медицинската практика.

3. Организационни и личностни способности и умения

Магистърът-лекар трябва да придобие ”критично, творческо и иновационно мислене”, както и реалистична самооценка на своите възможности за:

- Решаване на организационни и специфични професионални проблеми.
- Работа в екип, вкл. интердисциплинарен и мултипрофесионален.
- Работа в условията на спешност и критични ситуации.
- Толерантност, признаване и спазване на етичните и поведенческите норми в медицината и обществото.
- Използване на съвременни електронни и информационни технологии за събиране, организиране, статистически анализ и представяне на данните.
- Работа с глобалната информационна мрежа (интернет).
- Извършване на писмена и устна комуникация с лекарите, пациентите, държавните институции и организации, здравно-осигурителните каси и компании и др.
- Да притежава добра чуждоезикова подготовка и задължително да владее някой от утвърдените за международна комуникация чужди езици на Европейския съюз.

- Ползване на латински език в терминологията на болестите, манипулациите и лекарствата.
- Да възприема пациента като уникална индивидуалност и да прилага към него психологизиран и личностно ориентиран медицински подход;
- Да реагира адекватно при възникване на морално-етични проблеми в работната среда, между пациента и членовете на здравния екип, или в семейство на пациента;

Магистърът-лекар за да може да реализира медицинските си знания в практиката, трябва да притежава специфични манипулационни, технологични и интелектуални способности и умения.

4. Специализирани медицински способности и умения

Магистърът – лекар трябва да може:

- Да провежда медицинско интервю с болния и да сменя анамнеза на болестта, анамнеза на живота и бита на болния и анамнеза на семейството и рода.
- Да извършва обективно изследване на болния с основните физикални методи.
- Да извършва основни инструментални и апаратни изследвания, включително задълженията на лекаря от първичната и спешната медицинска помощ (измерване на артериално налягане, определяне на зрителна острота, цветоусещане, спирометрия, ринофарингоскопия, отоскопия, изследване механизма на хеморагичната диатеза, изследване на урина с готови тестове, извършване запис и описание на електрокардиограма, описание на рентгенографии, извършване на скарификационни тестове и др.).
- Да определя конкретната нужда от извършване на различни диагностични изследвания и да подготвя болния за тях.
- Да осъществява ”процеса на клинично решаване” като поставя нозологична диагноза (етиологична, патогенетична, анатомична, функционална) и определя лечението.
- Да прави епикриза.
- Да извършва експертиза на трудоспособността.
- Да владее и да прилага методите на спешната реанимация (изкуствено дишане, сърдечен масаж, сърдечна дефибрилация, инвазивни лекарствени вливания).
- Да владее и извършва основните неинвазивни и инвазивни лечебни манипулации и действия (различни видове инжекции, пункция на телесни кухини, катетеризация на пикочен мехур, стомашно сондиране, местна и проводна анестезия, обработка на рани, извършване на превръзки, туширане на кожни

изменения, инцизии, обработка на рани, снемане на конци от оперативни шевове, кръвопреливане и вливане на течности и др.).

- Да извършва основни скринингови тестове.
- Да провежда ефикасен мониторинг на болния и резултатно да направлява развитието на лечебния процес.
- Да извършва „bedsite” диагностика на евентуален донор.

Професионалната компетентност на магистъра–лекар трябва да му осигури възможност да може:

- Да оказва съвременна спешна медицинска помощ.
- Да определя потребностите на болните от различните видове медицинска помощ.
- Да извършва резултатна диагностична, лечебна и рехабилитационна помощ на болни с остри и хронични болести в първичната и болничната медицинска помощ.
- Да провежда ефикасна и ефективна промоционна и профилактична дейност със здравите и болните.
- Да извършва анализ и оценка на различни видове здравни дейности.
- Да поддържа ефикасна връзка със здравните органи, здравно-осигурителните организации, организациите на пациентите и др.
- Да започне без допълнителна подготовка следдипломно обучение за получаване на различните видове медицински специалности.

Магистърът – лекар получава необходимата професионална компетентност чрез изучаването на задължителни учебни дисциплини, посочени в Единните държавни изисквания и учебния план, а също и чрез изучаване на допълнителни свободно избираеми и факултативни учебни дисциплини. Учебното съдържание на тези дисциплини е съобразено със съвременните постижения на медицинската наука и практика и с опита на страните от Европейския съюз.

5. Научно-изследователски знания и умения:

- Да притежава знания за принципите и методологията на научното търсене, за планиране, провеждане и интерпретиране на данните от клиничните и експерименталните изследвания.
- Да познава принципите, предимствата и ограниченията на различни научни и традиционни подходи при решаване на конкретен здравен проблем.

- Да умее да борави с основните медико-биологични и медицински библиографски бази данни, както и да анализира предоставената информация.
- Да умее да презентира писмено и устно проведено самостоятелно или в екип научно медицинско изследване.

Посочената професионална компетентност позволява на магистър-лекар да намери успешна реализация в следните области на медицинската практика:

- общопрактикуващ лекар.
- лекар във всички видове лечебни, диагностично-консултативни, профилактични, социални и други подразделения на здравната помощ.
- лекар в административните служби и здравните отдели на общинско, областно и национално ниво като РЗИ, БАБХ, РЗОК, НЗОК, и др.

Посочената професионална компетентност позволява на магистър-лекар:

- да продължи своето медицинско образование чрез системата на следдипломното обучение за получаване на медицинска специалност.
- да продължи обучението си в ОНС "Доктор", съобразно своите научни интереси;
- да кандидатства и работи като член на научно-преподавателския (академичния) състав в медицински университети или други висши училища и научни институти, съобразно своите възможности, знания и умения и да изгражда научна кариера.

Квалификационната характеристика на магистър-лекар е съобразена с Европейските директиви 75 / 362 / ЕЕС и 75 / 363 / ЕЕС и система за натрупване и трансфер на кредити по ECTS, което е предпоставка за конвертабилност на дипломите, издадени от Медицински факултет– Пловдив в страните от Европейския съюз.

КВАЛИФИКАЦИОННАТА ХАРАКТЕРИСТИКА Е ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА ФАКУЛТЕТЕН СЪВЕТ – ПРОТОКОЛ № 3/21.04.2021 Г. И НА АКАДЕМИЧЕН СЪВЕТ НА МУ-ПЛОВДИВ – ПРОТОКОЛ № 5/13.05.2021 Г.